

TOLL- OG AVGIFTS DIREKTORATET
Juridisk avdeling

Saksbehandler
Sjur Klætte Tlf.: 22 86 04 57 Faks: 22 86 02 24

Vår dato: 01.12.04 Vår referanse: 2002/2900 Arkivnummer: 756.0 Chile
Deres dato: Deres referanse

RUNDSKRIV TIL TOLLVESENET OG NÆRINGSLIVET

Vedr.: Iverksetting av Frihandelsavtalen EFTA-Chile

Også utgitt som Særmelding

Iverksetting av Frihandelsavtale

—

mellom

EFTA-landene
(Island, Liechtenstein, Norge, Sveits)

og

Chile

herunder iverksetting av

Supplerende avtale om handel med landbruksvarer
mellom
Norge og Chile

Pr. 1. desember 2004

Rundskriv til tollvesenet og næringslivet
vedrørende iverksetting av Frihandelsavtale mellom

EFTA-landene
(Island, Liechtenstein, Norge, Sveits)
og
Chile

herunder iverksetting av Supplerende avtale om handel med landbruksvarer

mellom
Norge og Chile

1. INNLEDNING

1.1 Generelt

Forhandlinger om inngåelse av en frihandelsavtale mellom EFTA-landene og Chile har pågått i seks runder i perioden desember 2000 til mars 2003. Frihandelsavtalen ble undertegnet i Kristiansand 26. juni 2003. Norges supplerende avtale om handel med landbruksvarer (landbruksavtalen) med Chile ble undertegnet samme dag.

For EFTA-landene anses frihandelsavtalen å være med på å stimulere til økt samhandel og økonomisk samarbeid mellom partene.

Avtalene er behandlet og inntatt som vedlegg til Stortingsproposisjon nr. 16 (2003-2004). Stortinget har samtykket i at avtalene kan tre i kraft.

I samsvar med Stortingets vedtak og Finansdepartementets brev av 30. november 2004, er Toll- og avgiftsdirektoratet bemyndiget til å iverksette de tollreduksjoner og øvrige tolladministrative tiltak som følger av avtalene.

1.2 Ikrafttredelse

Frihandelsavtalen mellom EFTA-landene og Chile settes i verk med virkning fra 1. desember 2004. Landbruksavtalen mellom Norge og Chile settes i verk fra samme dato.

Varer innført til Norge den 1. desember 2004 og senere kan innrømmes preferansetollbehandling i samsvar med de tollsatser som følger av de avtalte konsesjoner. Betingelsen er at det fremlegges tilfredsstillende opprinnelsesbevis på at varene er opprinnelsesprodukter fra Chile, og at de fyller de øvrige vilkår som er fastsatt i avtalene.

1.3 Tolltariffen – preferansetollsatser

De preferansetollsatser som følger av de to inngåtte avtalene med Chile, er gjort gjeldende i TVINN fra 1. desember 2004. I tolltariffen gjeldende fra 1. januar 2005 vil preferansesatsene for varer med opprinnelse i Chile inngå i **”grønt vedlegg”** til tolltariffen sammen med preferansetollsatserne for de øvrige avtaleland.

1.4 GSP-systemet

Chile har siden november 1971 vært akseptert som mottakerland for tollpreferanser i henhold til Det norske GSP-systemet. Ved at Chile og EFTA-landene iverksetter en gjensidig forpliktende frihandelsavtale, opphører GSP-systemet overfor Chile fra samme dato som frihandelsavtalen iverksettes.

Imidlertid, for å unngå praktiske problemer for varer som allerede er underveis fra Chile til Norge er det bestemt at det norske GSP-systemet skal gjelde parallelt med frihandelsavtalen i en overgangstid på 3 måneder. Dette innebærer at varer med opprinnelse i Chile som innføres til Norge under dekke av et GSP-sertifikat Formular A skal kunne tilstås GSP-preferansetollbehandling inntil 1. mars 2005. Fra dette tidspunkt skal kun frihandelsavtalens og landbruksavtalens bestemmelser gjelde.

1.5 Praktiske forhold

Dette iverksettingsrundskrivet ("Særmelding") inneholder også en del av avtalens vedlegg, slik at denne publikasjonen gir fullt ut grunnlag for vurdering av eksportvarenes opprinnelsesstatus og de tollpreferanser som slike varer vil være berettiget til ved innførsel til Chile eller Norge.

Direktoratet har for øvrig også distribuert et antall av Stortingsproposisjon nr. 16 (2003-2004) til Regiontollstedene. Proposisjonen kan benyttes av tollvesenet som oppslagsverk ved eventuelle spørsmål fra publikum.

Tollvesenet bes veilede norske eksportører, importører og speditører/transportører på beste måte, bl.a. ved utdeling av denne "Særmelding". Avtalene blir offentlig kunngjort av Utenriksdepartementet. Norske eksportører og andre næringsdrivende kan også bestille enkelteksemplarer av proposisjonen med vedlegg ved henvendelse til **Akademika, avd. for offentlige publikasjoner (tlf. 22 11 67 70)**. Toll- og avgiftsdirektoratet har også noen eksemplarer liggende for utdeling etter behov. Tollvesenet må på forespørsel kunne gi norske eksportører opplysninger om bl.a. avtalens vareomfang og hvilke opprinnelsesregler som gjelder.

2. AVTALENES INNHOLD

Frihandelsavtalen EFTA-Chile

Frihandelsavtalen mellom EFTA-landene og Chile er bygget over samme lest som de fleste av EFTAs øvrige avtaler med tredjeland. Avtalen består av i alt 108 artikler og 17 vedlegg som er integrert i avtalen.

Av frihandelsavtalens ulike vedlegg nevnes her:

Vedlegg I omfatter opprinnelsesreglene i frihandelsavtalen, herunder de integrerte tillegg som omfatter bl.a. listeregler (prosessregler), definisjon av begrepet "opprinnelsesprodukter", territoriale krav, regler for utstedelse av opprinnelsesbevis og metoder for administrativt samarbeid.

Vedlegg III spesifiserer de produkter innenfor HS-kapitlene 25 – 97 som i henhold til Avtalens artikkel 7 ikke omfattes av frihandelsavtalen.

Vedlegg IV gir, i tilhørende tabeller I – V, oversikt over hvilke bearbeidede landbruksprodukter som omfattes av frihandelsavtalen. Systemer for råvarepriskompensasjon kan anvendes for disse produktene.

Vedlegg V spesifiserer vareomfang mv. for fisk og andre marine produkter som omfattes av frihandelsavtalen.

Vedlegg VI med tilhørende tillegg, viser hvilke industrivarer som ikke er tollfrie ved innførsel til Chile fra avtalens iverksettningstidspunkt. Enkelte av produktene er omfattet av tollnedtrappingsperioder, mens det for noen produkter foreløpig ikke er fastsatt hvilken type nedtrapping som vil gjelde.

Supplerende avtale om handel med landbruksvarer

I tilknytning til frihandelsavtalen har det enkelte EFTA-land parallelt forhandlet frem supplerende avtaler for handel med basislandbruksprodukter (landbruksråvarer).

Den supplerende landbruksavtalen mellom Norge og Chile er inntatt som særskilt vedlegg til Stortingsproposisjonen. Denne avtalen, som således kun gjelder mellom Norge og Chile, omfatter vesentlig varer som er preferanseberettiget ved innførsel til Norge. Landbruksavtalen inneholder varelistene (konsesjoner) og et eget sett av opprinnelsesregler.

Tollmyndighetenes forpliktelser

Avtalepartenes tollmyndigheter har rett og plikt til å kontrollere at tollpreferanser kun blir innrømmet (beregnet) i samsvar med bestemmelsene i de to omtalte avtalene samt at andre tollmessige forhold blir overholdt. Vareomfanget i de to avtalene fremkommer av dette rundskrivet. Preferansetollbehandling ved innførsel til Norge kan bare innrømmes (deklarerer og beregnes) for varer med såkalt frihandelsstatus (dvs "opprinnelsesprodukter") som det foreligger tilfredsstillende opprinnelsesbevis for. Preferansesatsene utgjør som nevnt foran en integrert del av den norske tolltariffen ved at disse tollsatsene er innarbeidet i TVINN og i såkalt "grønt vedlegg" fra 1. januar 2005.

Ved eksport fra Norge av varer som er preferanseberettiget i henhold til denne frihandelsavtalen skal tollvesenet kontrollere at utstedelse av opprinnelsesbevis skjer i samsvar med avtalens bestemmelser. Tollvesenets kontroller kan foretas på eksporttidspunktet for varene eller i etterhånd. Tollmyndighetene har rett til å kontrollere firmaenes regnskaper og alle forhold omkring produkter som det er utferdiget opprinnelsesdokumentasjon for under denne avtale. Tollmyndighetene i avtalelandene skal gjensidig informere hverandre om bl.a. resultater fra slike etterkontroller av opprinnelsesbevis.

3. FRIHANDELSOMRÅDET - EFTA/Chile

I følge avtalen omfatter frihandelsområdet EFTA-landenes og Chiles territorier (tollområder) samt områder utenfor territoriet der en part kan utøve suverene rettigheter eller jurisdiksjon i tråd med folkeretten.

Svalbards territorium er omfattet av avtalens geografiske virkeområde for så vidt gjelder bestemmelser relatert til handelen med varer.

Den bilaterale landbruksavtalen gjelder som nevnt foran kun mellom Norge og Chile for innførsel av såkalte basis-landbruksvarer til hhv Norge og Chile.

4. VAREOMFANGET

Frihandelsavtalen omfatter med enkelte unntak handel med industrivarer, bearbeidede landbruksprodukter samt fisk og andre marine produkter. Iht artikkel 7 i frihandelsavtalen EFTA-Chile (heretter kalt Avtalen) skal denne gjelde for:

- a) Produkter som hører under kapitlene 25 til 97 i HS-nomenklaturen (tolltariffen), unntatt de varer som er oppført i Vedlegg III til Avtalen.
Vedlegg III omfatter enkelte varer under kapitlene 35 og 38. Noen av unntakene gjelder ved innførsel til Norge.

Avtalens Vedlegg III er inntatt i sin helhet i Vedlegg 2 til dette rundskriv.

- b) Bearbeidede landbruksprodukter som er omfattet av Vedlegg IV til Avtalen.
Ved innførsel til Norge vil vareomfanget være de produkter som er oppført i tabellene I og IV til vedlegget. Tabell I inneholder kun varene: bomull-linters (1404.20), hydrogenert ricinusolje (kastorolje)(ex 1516.20) og linoxyn (ex 1518.00).

Ved innførsel til Chile er vareomfanget de produkter som er oppført i tabell I og V til vedlegget.

Avtalens Vedlegg IV, Tabell I, IV og V er inntatt i Vedlegg 3 til dette rundskriv.

- c) Fisk og andre marine produkter som er oppført i Vedlegg V til Avtalen.
Det er enighet om full frihandel med fisk og andre marine produkter. Ved innførsel til Norge er det tollfrihet for de produkter som er oppført i Tabell 1, og som hører under pos.nr. ex 02.08, kap. 3, pos.nr. 15.04, ex 15.16, ex 16.03, 16.04, 16.05, ex 23.01 og ex 23.09. De samme vilkårene gjelder ved innførsel til Chile.

Avtalens Vedlegg V er inntatt i sin helhet i Vedlegg 4 til dette rundskriv.

- d) Basislandbruksprodukter omfattet av den bilaterale landbruksavtalen.
I henhold til den bilaterale landbruksavtalen mellom Norge og Chile skal partene innrømme tollpreferanser for angitte basis-landbruksprodukter med opprinnelse i den respektive avtalepart. Disse produktene er oppført i Vedlegg 1 og 2 til Landbruksavtalen.

Landbruksavtalen med vedlegg er inntatt i sin helhet i Vedlegg 5 til dette rundskriv.

- e) Industriprodukter som ikke oppnår tollfrihet ved innførsel til Chile – Vedlegg VI til Avtalen.
De fleste industrivarer gis tollfrihet ved innførsel til EFTA landene og Chile fra iverksetting av avtalen. Noen produkter vil ikke oppnå full tollfrihet fra avtalens iverksettingstidspunkt ved innførsel til Chile. For de fleste av produktene omfattet av dette unntaket er det foreløpig ikke fastsatt tollnedtrappingsregime, for de øvrige produktene trappes tollene ned over 4 eller 6 år.

Avtalens Vedlegg VI er inntatt i sin helhet i Vedlegg 6 til dette rundskriv.

5. IMPORT-/EKSPORTRESTRIKSJONER

Partene er enige om at eksisterende restriksjoner og tiltak med tilsvarende virkning skal avvikles ved Avtalens iverksettelse, med unntak for brukte kjøretøyer som fremgår av avtalens vedlegg VII, jf artikkel 13.

6. TOLLPREFERANSENE

6.1 Innførsel til Norge

a) Frihandelsavtalen

Fra Avtalens ikrafttredelse skal produkter med opprinnelsesstatus i Chile som er med i avtalens vareomfang være tollfrie ved innførsel til Norge, med unntak for visse bearbeidede landbruksprodukter (RÅK-varer).

Frihandelsavtalen omfatter bearbeidede landbruksvarer slik det fremgår av avtalens Vedlegg IV. Partene kan anvende et system med råvarepriskompensasjon (RÅK-ordningen) for disse produktene. RÅK-ordningen administreres av Statens Landbruksforvaltning. For mer detaljerte opplysninger vises til særskilt rundskriv vedrørende tollbehandling og tollsatser for såkalte RÅK-varer.

Handelen med ubearbeide landbruksvarer er ikke regulert gjennom EFTA-samarbeidet og det er derfor forhandlet frem en bilateral landbruksavtale mellom Norge og Chile, jf avsnitt 6.1.b.

Nærmere om grunnlaget for tollpreferansene

Direkte innførsel

Opprinnelsesprodukter fra Chile som innføres til Norge ledsaget av et opprinnelsesbevis (fakturaerklæring eller varesertifikat EUR.1) utferdiget i Chile, kan Avtalens preferansetollsatser anvendes fra 1. desember 2004.

Produkter sendt fra Chile som er ledsaget av et opprinnelsesbevis hvor det fremkommer at varene har opprinnelse i et EFTA-land, kan ved innførsel til Norge innrømmes samme tollpreferanse som ved direkte innførsel fra et EFTA-land.

Innførsel via andre EFTA-land

Produkter med opprinnelse i Chile som re-eksporteres fra et annet EFTA-land, kan Avtalens preferansetollsatser ("Chile") anvendes. Det er forutsatt at varene er ledsaget av et opprinnelsesbevis hvor det fremkommer at varene har opprinnelse i Chile.

b) Supplerende avtale om handel med landbruksvarer

De landbruksprodukter som er omfattet av den bilaterale landbruksavtalen mellom Norge og Chile er oppført i Vedlegg 2 til avtalen. Ved innførsel til Norge innrømmes tollfrihet eller tollreduksjon for produktene i samsvar med de tollsatsene som er angitt.

Det er forutsatt at kravene til opprinnelse mv som fastlagt i de særlige opprinnelsesregler som er inntatt i Vedlegg 3 til avtalen er oppfylt. For disse produktenes vedkommende gjelder regelen om "direkte forsendelse" samt i vesentlig grad hovedprinsippet om at varene "i sin helhet" skal være fremstilt i Chile for å få opprinnelse i Chile. For noen produkter er det etablert listeregler, inntatt i Tillegg til Vedlegg 3. Opprinnelsesbevis skal benyttes iht bestemmelsene i Vedlegg I til frihandelsavtalen. Hele landbruksavtalen er inntatt som Vedlegg 5 til dette rundskriv.

6.2 Innførsel til Chile

a) Frihandelsavtalen

Ved eksport til Chile av industrivarer med opprinnelse (opprinnelsesstatus) i et EFTA-land (for eksempel Norge), skal Chile innrømme EFTA-statene tollfri innførsel for de fleste produkter allerede fra iverksettingstidspunktet for Avtalen. For en del produkter er det imidlertid avtalt overgangsordninger hvor tollene skal gradvis trappes ned til full tollfrihet. For enkelte av disse produktene er det foreløpig ikke fastsatt tollnedtrappingsregime. Avtrappingsordningen er nærmere beskrevet i Avtalens Vedlegg VI (jf. Vedlegg 6 til dette rundskriv).

For **fisk og andre marine produkter** omfattet av Vedlegg V til Avtalen (jf Vedlegg 4 til dette rundskriv, har EFTA-statene og Chile også forpliktet seg til å avskaffe all toll fra avtalens ikrafttredelse.

Ved eksport fra EFTA av **bearbeidede landbruksprodukter** oppført i Vedlegg IV tabell V (jf Vedlegg 3 til dette rundskriv) skal Chile innrømme EFTA-landene den tollbehandling som står oppført i tabellen. For enhver tollreduksjon gitt av et EFTA-land skal Chile redusere sine tollsatser tilsvarende den laveste reduksjon gitt av et EFTA-land.

b) Supplerende avtale om handel med landbruksvarer

Chile skal iht denne avtalen eliminere toll på produkter med opprinnelse i Norge som er omfattet av Vedlegg 1 til landbruksavtalen.

Det forutsettes at det er norske ”opprinnelsesprodukter” iht de særskilte opprinnelsesregler som er inntatt i Vedlegg 3 til landbruksavtalen og at opprinnelsesbevis anvendes iht bestemmelsene i Vedlegg I til frihandelsavtalen.

7. VILKÅR FOR PREFERANSETOLLBEHANDLING

Opprinnelsesreglene i Vedlegg I til Avtalen og bestemmelser i nasjonal lovgivning, fastlegger de vilkår som må være oppfylt for at produkter skal være berettiget til preferansetollbehandling i samhandelen mellom EFTA-landene og Chile.

Betingelsene for at et produkt skal være gjenstand for preferansetollbehandling ved innførsel til Norge, er i korte trekk følgende:

1. Krav om preferansetollbehandling må settes frem av importøren (deklaranten) ved tollbehandlingen (fortollingen) av produktene.
2. Produktene må inngå i Avtalens vareomfang (dvs at konsesjon må være gitt).
3. Produktene må være fremstilt i frihandelsområdet i samsvar med opprinnelsesreglene inntatt i Vedlegg I til Avtalen.
4. Forsendelsesregelen fastsatt i artikkel 12 i Vedlegg I må være overholdt.
5. Det må foreligge tilfredsstillende opprinnelsesbevis for produktene i form av en fakturaerklæring eller et varesertifikat EUR.1.

8. NÆRMERE OM BETINGELSENE FOR PREFERANSETOLLBEHANDLING

8.1 Krav om preferansetollbehandling

Krav om preferansetollbehandling skal av importøren (deklaranten) settes frem ved fortollingen i rubrikk 36 på Enhetsdokumentet (innførselsdeklarasjonen). Rubrikken skal alltid være utfylt. Ved elektronisk deklarerer gjelder de bestemmelser om tolldeklarerer mv som er fastsatt for bruk av det automatiserte tollsystemet TVINN. Se særskilt utgitte "veiledere" for tolldeklarerer av varer i Norge (innførsel og utførsel).

Dersom det ved fortollingen foreligger tilfredsstillende opprinnelsesbevis for varene, skal krav om preferansetollbehandling fremsettes ved at det i rubrikk 36 på Enhetsdokumentet anføres "P" for varer som er opprinnelsesprodukter fra Chile. Preferansetollsats for Chile kan benyttes (deklarerer) ved fortollingen.

Hvis krav om preferansetollbehandling ikke er fremsatt på Enhetsdokumentet, dvs. at rubrikk 36 er besvart med "Nei" ("N"), skal det ikke gis (deklarerer) preferansetollbehandling ved fortollingen selv om tilfredsstillende opprinnelsesdokumentasjon blir fremlagt (foreligger). Importøren, bør om mulig gjøres oppmerksom på uoverensstemmelsen slik at eventuell rettelse kan foretas før fortolling av varene finner sted.

Dersom tilfredsstillende opprinnelsesdokumentasjon ikke foreligger ved fortollingen av varene, må importøren (deklaranten) anføre "JA" (deklarasjonskode TVINN – "J") i rubrikk 36 for å være berettiget til preferansetollbehandling (tollrefusjon) på grunnlag av senere fremlagt gyldig opprinnelsesdokumentasjon. Det forutsettes at deklaranten (vareeieren) har kjennskap til eller ut fra praksis ol har god grunn til å anta at det dreier seg om varer som har opprinnelsesstatus i henhold til denne Avtale. I disse tilfeller beregnes (deklarerer) toll etter ordinær tollsats (hvis ikke andre hjemler foreligger). Frist for senere fremleggelse av gyldig opprinnelsesdokumentasjon med søknad til lokal tollmyndighet om tollrefusjon (omberegning), er iht pkt. 5.2.2. i gjeldende tollforskrift 3 år regnet fra fortollingstidspunktet.

Dersom deklaranten (vareeieren) bestemt kjenner til at de aktuelle produkter ikke har opprinnelsesstatus i henhold til denne Avtale, skal preferansetollbehandling ikke kreves. Rubrikken fylles ut med "NEI". Ordinær toll beregnes (deklarerer) ved fortollingen.

I tilfeller der rubrikken er besvart med "NEI", (deklarasjonskode TVINN – "N"), men opprinnelsesdokumentasjon på et senere tidspunkt likevel blir fremlagt for tollvesenet sammen med søknad om tilbakebetaling av toll, er den enkelte tollregion bemyndiget til å vurdere innrømmelse av preferansetollbehandling dersom tollvesenet på grunnlag av annen fremlagt dokumentasjon ikke finner grunn til å betvile at varene er opprinnelsesprodukter i samsvar med Avtalens Vedlegg I.

8.2 Opprinnelsesreglene

a) Generelt

Opprinnelsesreglene er inntatt i Vedlegg I til Avtalen. Det er etablert listeregler for alle varer samt alternative listeregler. Når det gjelder kumulasjon, gir opprinnelsesreglene kun adgang til bilateral kumulasjon mellom de parter som er tilknyttet denne frihandelsavtalen. Det er enighet om en overgangsperiode på 5 år fra avtalens iverksetningstidspunkt når det gjelder forbud mot drawback. Det vises ellers til etterfølgende detaljer.

Opprinnelsesreglene er i sin helhet inntatt som Vedlegg 1 til dette rundskriv.

Opprinnelsesreglene er delt inn i to hoveddeler - de materielle artikler og listen over spesielle bearbeidingsprosesser som kreves for visse varer. Visse viktige definisjoner fremkommer av artikkel 1.

Det må innenfor avtaleområdet foretas en viss grad av produksjon for at en vare skal anses å ha opprinnelsesstatus i et EFTA-land eller i Chile. Med produksjon forstås all slags bearbeiding eller foredling herunder sammensetting og montering eller spesielle prosesser, dog unntatt slike minimale prosesser som er nevnt i artikkel 6 i Vedlegg I (utilstrekkelig bearbeiding).

b) Oppnåelse av opprinnelsesstatus

Et produkt oppnår opprinnelsesstatus (med berettigelse til preferansetollbehandling) i et EFTA-land (Norge) eller i Chile såfremt det er produsert der i samsvar med opprinnelseskriteriene nedfelt i artikkel 2 i Vedlegg I.

Hovedregelen i nevnte artikkel 2 er at et produkt må være enten:

- a. **fremstilt i sin helhet** i et EFTA-land (Norge) eller i Chile i samsvar med bestemmelsene i artikkel 4 i Vedlegg I; eller
- b. fremstilt i et EFTA-land (Norge) eller i Chile av materialer som ikke er fremstilt i sin helhet der, forutsatt at disse materialer har gjennomgått **tilstrekkelig bearbeiding eller foredling** i et EFTA-land eller i Chile i henhold til artikkel 5 i Vedlegg I.

c) Produkter fremstilt i sin helhet

Hvilke produkter som er "fremstilt i sin helhet" i en avtalepart fremkommer av artikkel 4 i Vedlegg I. Dette er eksempelvis mineralske produkter som er utvunnet av avtalepartenes jord eller havbunn, vegetabiliske produkter som er høstet der, produkter av levende dyr som er alet der, produkter fra jakt og fiske, produkter fra sjøfiske, mv.

d) Produkter tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet

Hvilke produkter som er "tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet" i en avtalepart fremkommer av artikkel 5 i Vedlegg I. Hovedregelen i nevnte artikkel 5 er at det ferdige produktet anses som tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet når vilkårene fastsatt for det enkelte produkt i listen i Tillegg 2 til Vedlegg I er oppfylt ("listereglene").

NB!! Det er utformet "listeregler" for alle varer selv om ikke alle varene nødvendigvis er omfattet av Avtalens vareomfang. Tollpreferansene avgjøres av de avtalte konsesjoner.

Av denne listen (listereglene) fremkommer for det enkelte aktuelle produkt alle de krav til bearbeidelse eller foredling som må utføres på ikke-opprinnelsesmaterialer som benyttes til fremstillingen av det ferdige eksportproduktet. Listen kan for eksempel inneholde krav om at alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer skal klassifiseres under en annen tollposisjon i HS-nomenklaturen (tolltariffen) enn den posisjon som det ferdige produktet hører under. Det kan også være verdibegrensninger for andelen anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer (for eksempel en 40%-regel) eller spesifikke produksjonskriterier (for eksempel "fremstilling fra garn").

e) Bilateral kumulasjon

Ifølge artikkel 3 i Vedlegg I tillates bilateral kumulasjon. Dette innebærer at opprinnelsesmaterialer med opprinnelse i en annen avtalepart (Chile eller ethvert EFTA-land) anses som materialer med opprinnelse i den berørte avtalepart, forutsatt at de har gjennomgått bearbeiding eller foredling som går utover det som er nevnt i artikkel 6 (utilstrekkelig bearbeiding).

f) Generell toleranseregel

I artikkel 5 nr. 2(a) i Vedlegg I tillates det å bruke en såkalt generell toleranseregel på 10%. Denne regelen innebærer at det - på visse vilkår - kan benyttes ikke-opprinnelsesmaterialer som det i henhold til en gitt listeregel i Tillegg 2 til Vedlegg I egentlig ikke skulle være lov å benytte. En forutsetning er at verdien av disse materialene ikke overstiger 10% av ferdigvarens "pris fra fabrikk". Eventuelle prosentregler i lista (f.eks. en 40%-regel) er imidlertid absolutte og kan ikke overskrides ved bruk av den generelle toleranseregelen.

Eksempel. Dersom en listeregel krever at alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer skal skifte posisjonsnummer, medfører bestemmelsen (toleranseregelen) i artikkel 5 nr 2 at ikke-opprinnelsesmaterialer som ikke skifter posisjon likevel kan benyttes, forutsatt at verdien av disse materialene ikke overstiger 10% av ferdigvarens pris fra fabrikk.

Eksempel. Dersom en listeregel krever at alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer skal skifte posisjonsnummer og i tillegg begrenser totalverdien av alle anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer til 30%, medfører bestemmelsen (toleranseregelen) i artikkel 5 nr. 2 at ikke-opprinnelsesmaterialer som ikke skifter posisjon likevel kan benyttes forutsatt at verdien av disse materialene ikke overstiger 10% av ferdigvarens pris fra fabrikk samtidig som alle øvrige anvendte ikke-opprinnelsesmaterialer ikke må overstige 20% av ferdigvarens fritt fabrikk pris.

Den generelle toleranseregelen kan kun anvendes på produkter hvor de anvendte ikke-opprinnelsesmaterialene har vært gjenstand for bearbeidelse/foredling utover de minimale prosessene nevnt i artikkel 6 i Vedlegg I, og gjelder ikke for tekstilvarer.

Tekstilvarer har imidlertid særlige toleranser gitt i Tillegg 1 i Vedlegg I:

For tekstilprodukter som det ved fotnoter i prosesslisten i Tillegg 2 er henvist til Anmerkning 5 i Tillegg 1, gjelder ikke vilkårene fastsatt i kolonne 3 i listen for det aktuelle sluttproduktet (ferdigvaren) for basis-tekstilmaterialer anvendt ved fremstillingen av dette produktet som til sammen utgjør 10% eller mindre av den totale vekten av alle basis-tekstilmaterialene som er benyttet til fremstillingen av produktet (basis-tekstilmaterialer er definert i Tillegg 1).

For tekstilprodukter som det ved fotnoter i prosesslisten i Tillegg 2 er henvist til Anmerkning 6 i Tillegg 1, kan tekstilmaterialer, med unntak av fôr og skredderlerret, som ikke tilfredsstillere regelen fastsatt i kolonne 3 i listen for det aktuelle sluttproduktet (ferdigvaren) likevel anvendes forutsatt at slike tekstilmaterialer skifter posisjon og verdien av dem ikke overstiger 8% av ferdigvarens pris fra fabrikk.

g) Territorialitetsprinsippet

For at en vare skal kunne gis preferansetollbehandling ved innførsel, må den ha oppnådd preferanseopprinnelse i én av statene som er part i avtalen. Med de unntak som følger av artikkel 3 (om kumulasjon) innebærer dette at varen må være produsert uten avbrudd innen territoriet til én av avtalepartene. Dette er hovedregelen som er fastsatt i artikkel 11 i Vedlegg I.

I henhold til denne artikkelen må en opprinnelsesvare som er utført fra en avtalepart til et annet land (ikke-avtaleland), ved eventuell senere gjeninnførsel til den berørte avtalepart anses som et ikke-opprinnelsesprodukt, med mindre det kan tilfredsstillende godtgjøres overfor tollvesenet at varen er den samme som den som i sin tid ble utført samt at varen ikke har gjennomgått noen bearbeidelse i utlandet utover det som har vært nødvendig for bevare den i god tilstand.

h) Opprinnelsesland

Opprinnelsesland for en vare skal være det land hvor varen er produsert og har oppnådd opprinnelsesstatus i medhold av opprinnelsesreglens artikkel 2. Det samme gjelder ved anvendelse av kumulasjonsbestemmelsene i artikkel 3 såfremt de berørte materialene er bearbeidet utover de minimale prosessene nevnt i artikkel 6.

Når den bearbeiding eller foredling som er foretatt i en EFTA-stat eller i Chile ikke går utover det som er nevnt i artikkel 6, skal opprinnelsen iht. artikkel 3 nr. 3 i Vedlegg I, fastsettes på grunnlag av det materialet som har den høyeste tollverdi, eller dersom dette ikke er kjent, den høyeste først påviselige pris som er betalt for dette produktet i denne avtaleparten.

Artikkel 3 nr. 2 slår fast at produkter med opprinnelse i en annen avtalepart i samsvar med Vedlegg I, som ikke har gjennomgått noen bearbeiding eller foredling i den berørte avtalepart, beholder sin opprinnelse når de eksporteres til en annen avtalepart.

i) Drawback/tollrestitusjon

Med drawback/tollrestitusjon menes enhver ordning for tilbakebetaling, ettergivelse eller midlertidig fritak, helt eller delvis, av toll eller avgifter med tilsvarende virkning som er pålagt materialer som brukes i produksjonen av en ferdigvare. Det er en forutsetning at tilbakebetalingen eller ettergivelsen er en følge av at ferdigvaren eksporteres.

Forbud mot drawback/tollrestitusjon

I samsvar med artikkel 14 i Vedlegg I er det som hovedregel forbudt å gi drawback/tollrestitusjon for innsatsvarer som er anvendt i produksjonen av en ferdigvare som det blir utstedt opprinnelsesbevis for. Det er imidlertid enighet med Chile om at denne bestemmelsen ikke skal tre i kraft før etter 5 år etter avtalens ikrafttredelse.

8.3 Forsendelsesregelen

For at en vare skal kunne gis preferansetollbehandling, må den være sendt direkte fra hhv Chile eller fra et EFTA-land. Transittforsendelser av varer som utgjør en enkelt sending gjennom et tredjeland (ikke-avtaleland) er tillatt på visse vilkår, jf bestemmelser om dette gitt i artikkel 12 i Vedlegg I. Videre kan en vare gis preferansetollbehandling når den har vært på utstilling i et tredjeland. De nærmere vilkår for slike sendinger er inntatt i artikkel 13 i Vedlegg I.

8.4 Kvalifiserende enheter

Hver vareenhet skal bedømmes for seg, med hensyn til om varen er berettiget til preferansetollbehandling. Dette innebærer at for et vareparti skal opprinnelsesvilkårene være oppfylt for hver enkelt vare. Det er ikke anledning til å betrakte varepartiet som en enhet, unntatt i de tilfeller hvor HS-nomenklaturen (tolltariffen) klassifiserer grupper, sett eller samlinger av varer som en enhet. Dvs ved vurdering av opprinnelsesstatus, må man først avgjøre under hvilket posisjonsnummer eksportvaren klassifiseres i tolltariffen, og deretter på denne basis finne ut hvilken opprinnelsesregel (listeregel) som gjelder for dette produktet.

Av dette følger eksempelvis at for importerte varer som er bearbeidet/foredlet eller reparert her i landet, må hele den bearbeidede/foredledte eller reparerte vare bedømmes som en enhet ved vurdering av hvorvidt opprinnelsesreglene er oppfylt. Et eventuelt opprinnelsesbevis må utstedes for hele enheten og ikke kun for de deler av varen som er tilført i Norge. For denne type varer vil grunnlaget for vurdering av eksportvarens opprinnelsesstatus kunne være et "inngående" opprinnelsesbevis som medfølger importvaren som skal bearbeides/repareres, de nyinnsatte materialer og deler samt andre omkostninger som inngår i ferdigvarens utførselsverdi.

Varer i sett, klassifisert som ”sett” i medhold av tolltariffens Alminnelige fortolkningsregel 3, kan i sin helhet anses som et opprinnelsesprodukt dersom den spesielle opprinnelsesregel for slike sett gitt i artikkel 9 i Vedlegg I er oppfylt. Opprinnelsesregelen vil i disse tilfeller være oppfylt dersom alle komponentene i settet er opprinnelsesprodukter. I tilfeller hvor settet også består av ikke-opprinnelsesprodukter, vil likeledes reglen være oppfylt dersom verdien av ikke-opprinnelsesproduktene ikke overstiger 15% av settet pris fra fabrikk. Dersom et sett består av innførte bestanddeler, må disse komponentenes opprinnelsesstatus kunne dokumenteres ved fremleggelse av tilfredsstillende ”inngående” opprinnelsesdokumentasjon.

Standard utstyr som hører til en vare skal regnes sammen med hovedvaren som en enhet. Et opprinnelsesbevis må omfatte hele enheten.

8.4.1 Delsendinger

I samsvar med bestemmelsene i artikkel 24 i Vedlegg I, er det bestemt at en vare som hører under tolltariffens avsnitt XVI og XVII eller posisjon 73.08 eller 94.06, og som innføres i mer enn én sending, kan anses som én vare når importøren legger frem opprinnelsesbevis for hele enheten ved innførselen av den første delsendingen. Det er da forutsatt at samtarrifering senere kan foretas i henhold til bestemmelsene i tolltariffen (HS-nomenklaturens fortolkningsregel 2 a).

Slike delsendinger kan ikke gis preferansetollbehandling mot avskrivning på opprinnelsesbeviset (jf avsnitt 8.4.2). Ved tollbehandling av delsendinger skal det kreves opp ordinær toll, med mindre opprinnelsen av varer i den enkelte delsending er dokumentert ved egne opprinnelsesbevis.

Tollvesenet forsyner opprinnelsesbeviset for den komplette leveranse med stempel og dato. Når hele enheten foreligger kan preferansetollbehandling innrømmes på grunnlag av samtarrifering. Det påpekes at forsendelsesregelen må være overholdt for alle delsendingene.

8.4.2 Delfortolling

Dersom et opprinnelsesbevis omfatter et større kvantum varer enn det som blir angitt til fortolling, kan tollvesenet skrive av det fortollede kvantum på opprinnelsesbeviset (faktura m/fakturaerklæring) og legge en attestert fotokopi av dette ved Enhetsdokumentet (regnskapsbilaget). Opprinnelsesbeviset leveres tilbake til importøren og inndras ved siste delfortolling.

8.4.3 Samlesendinger

Opprinnelsen på varer i samleledninger kan dokumenteres ved at det fremlegges ett opprinnelsesbevis under forutsetning at alle varene i sendingen blir fortollet samtidig ved en ekspedisjonsenhet. Opprinnelsesbeviset påføres enhetsdokumentets ekspedisjons- og løpenummer og deklarasjonen påføres anmerkning om samlesending samt referanse til det aktuelle opprinnelsesbeviset.

8.4.4 Emballasje

Emballasje som tollmessig (tariffingsmessig) behandles atskilt fra varen blir med hensyn til preferansetollbehandling å betrakte som en selvstendig varenhet (se tolltariffens Alminnelig fortolkningsregel 5). Opprinnelsen for emballasje og varer skal i slike tilfeller være angitt særskilt i opprinnelsesbeviset. Hvis opprinnelsesbeviset omfatter slik emballasje og varer samlet, må begge deler tollbehandles uten tollpreferanse. Nytt opprinnelsesbevis må da skaffes til veie.

Annen emballasje anses som en enhet sammen med varen den omslutter og behandles på linje med andre materialer som brukes til fremstillingen av vedkommende vare.

9. OPPRINNELSESBEVIS

9.1 Generelt om opprinnelsesbevis

Krav om preferansetollbehandling skal i innførselslandet legitimeres ved fremleggelse av tilfredsstillende opprinnelsesbevis (varesertifikat EUR.1 eller fakturaerklæring). Ved utstedelse av opprinnelsesbevis har eksportøren avgitt erklæring om at varene oppfyller vilkårene i opprinnelsesreglene. Et opprinnelsesbevis skal normalt utferdiges i forbindelse med den fysiske utførselen av varene, på det tidspunkt den reelle eksport har funnet sted eller er sikret. Et opprinnelsesbevis kan bare utferdiges til land som er part i Avtalen, for produkter som er omfattet av Avtalen og som er ”opprinnelsesprodukter”.

Norske eksportører må til enhver tid kunne bevise at et utstedt opprinnelsesbevis kun omfatter produkter som er ”opprinnelsesprodukter” i medhold av opprinnelsesreglene i Avtalen. Eksempler på grunnlagsdokumentasjon og bevis er gitt i artikkel 26 i Vedlegg I. Av hensyn til etterkontroller (verifikasjoner) må en eksportør som har utferdiget et opprinnelsesbevis alltid oppbevare en kopi av opprinnelsesbeviset i minst 3 år, sammen med all grunnlagsdokumentasjon som beviser varenes opprinnelsesstatus jfr. artikkel 27 i Vedlegg I. Opprinnelsesbevisene har en gyldighetstid på 10 måneder, jf artikkel 22 i Vedlegg I.

Varesertifikat EUR.1 kan benyttes for alle slags sendinger uansett varenes verdi. Ved eksport fra Norge skal slike sertifikater alltid attesteres av norske tollmyndigheter. Ved eksport fra Chile er det Direccion General de Relaciones Economicas Internacionales som attesterer varesertifikatene. Blanketten (i norsk versjon) leveres (selges) her i landet av Wittusen & Jensen A/S, Postboks 115 Kalbakken, 0902 OSLO. Tlf.: 22 90 20 00. Faks: 22 25 88 60.

Fakturaerklæringer kan også benyttes for alle slags sendinger. Imidlertid må verdien av opprinnelsesproduktene i slike sendinger normalt ikke overstige NOK 50.000. En ”godkjent eksportør” iht bestemmelsene i artikkel 21 i Vedlegg I kan utferdige en fakturaerklæring uansett verdien av opprinnelsesproduktene i sendingen. En fakturaerklæring kan påføres en faktura, en følgeseddel eller ethvert annet handelsdokument som beskriver varene tilstrekkelig detaljert. Jfr. avsnitt 9.4. vedrørende utstedelse av fakturaerklæringer samt avsnitt 9.5 vedrørende ”godkjent eksportør”.

Privatimport

Sendinger av mindre verdi sendt fra privatperson til privatperson, og varer av begrenset verdi som utgjør del av reisendes personlige bagasje, kan på visse vilkår innføres uten fremleggelse av et opprinnelsesbevis. De nærmere vilkår for slik import er inntatt i artikkel 25 i Vedlegg I og i avsnitt 10 i dette rundskriv.

9.2 Utfylling av varesertifikat EUR.1

Et varesertifikat EUR.1 skal fylles ut av eksportøren eller en bemyndiget representant og attesteres av tollvesenet i Norge og Direccion General de Relaciones Economicas Internacionales i Chile. Sertifikatet kan fylles ut på et av avtalelandenes offisielle språk eller på engelsk. Formularet er i Norge forsynt med en ekstra kopi - merket ”Kopi for eksportøren”, som eksportøren selv skal beholde. Til hvert varesertifikat EUR.1 hører et søknadsskjema hvor eksportørene på baksiden skal gi opplysninger om varens produksjon mv eller avgi en standarderklæring, jf etterfølgende avsnitt 9.3. Ved eksport av varer fra Norge attesterer tollvesenet et varesertifikat EUR.1 på grunnlag av de opplysninger (erklæringer) som er gitt i søknadsskjemaet og eksportørens erklæring gitt i sertifikatets rubrikk 12. Både varesertifikatet EUR.1 og det tilhørende søknadsskjema må være tilfredsstillende utfylt av eksportøren før tollvesenet attesterer sertifikatet i rubrikk 11. Om det anses

nødvendig, kan tollvesenet før slik attestasjon finner sted forlange ytterligere dokumentasjon av grunnlaget for utstedelsen, herunder bevis for hvorvidt varene virkelig er "opprinnelsesprodukter" iht frihandelsavtalens opprinnelsesregler. Eventuelt kan etterkontroll (verifikasjon) av varenes opprinnelse mv foretas etter at sertifikatet er utstedt og varene er eksportert. Dersom det fylles ut for hånd, skal dette gjøres med blekk (kulepenn) og med "trykte" bokstaver.

Når det gjelder utfyllingen av de enkelte rubrikker i varesertifikatet skal spesielt bemerkes:

Rubrikk 4: Land, gruppe av land eller territorium hvor varene anses ha sin opprinnelse

Opprinnelsesland er det land/område hvor varene har oppnådd opprinnelsesstatus i henhold til artikkel 2 - eventuelt etter artikkel 3. Ved eksport fra Norge til Chile, må det antas at opprinnelseslandet i de fleste tilfeller er Norge.

Rubrikk 5: Bestemmelsesland, -gruppe av land eller - territorier

For sendinger til Chile angis Chile. Ved eksport under denne avtalen til et annet EFTA-land angis vedkommende lands navn.

Rubrikk 7: Bemerkninger

På spesielle vilkår kan et varesertifikat utstedes etter at de varer det faktisk refererer seg til er eksportert. I slike tilfelle skal det i rubrikk 7 på varesertifikatet gis påtegningen "UTSTEDT SENERE". Jfr. artikkel 17 i Vedlegg I.

I tilfelle av tyveri, tap eller ødeleggelse av et varesertifikat kan eksportøren på visse vilkår få utstedt et duplikatsertifikat. Rubrikk 7 på varesertifikatet skal i så fall gis påtegningen "DUPLIKAT". Duplikatet skal foruten å bære påtegning om datoen for utstedelse av det originale varesertifikat, også gjelde fra samme dato. Jfr. artikkel 18 i Vedlegg I.

Rubrikk 8: Løpenr.; kollienes merke, nr., antall og art; vareslag

I denne rubrikken skal hver varepost nummereres fortløpende under hverandre. Den enkelte varepost (vareslag) skal med sedvanlig handelsmessig betegnelse anføres tilstrekkelig detaljert til at varen kan identifiseres. For eksempel generelle uttrykk som "metervarer", "tekstilvarer", "matvarer", ol, skal ikke forekomme. For øvrig vises til notene på baksiden av sertifikatet.

Rubrikk 10: Fakturaer

Utfylling av denne rubrikken er ikke obligatorisk. Det tilrås imidlertid at denne rubrikken fylles ut da dette ofte vil lette tollbehandlingen ved innførselen i bestemmelseslandet.

Rubrikk 11: Tollvesenets påtegning

Opplysningen om eksportdokument, formular og nr. skal ikke fylles ut for eksport fra Norge. Dette er i varesertifikatet markert ved to horisontale streker. Ut for ordet "Tollsted" skal anføres tollstedets navn. Tollvesenets lokalforvaltning er tildelt spesielt nummererte stempler som skal nyttes ved tollvesenets attestasjon av varesertifikater EUR.1. Videre påføres dato og tolltjenestemannens underskrift

Rubrikk 12: Eksportørens erklæring

Eksportøren (en i firmaet med fullmakt) må undertegne denne rubrikken i original. Firmaets navn påføres i klartekst. En speditør, transportør, ol. kan bare undertegne for en eksportør dersom eksportørens fullmakt foreligger.

9.3 Utfylling av søknadsskjemaet for varesertifikat EUR.1

Søknadsskjemaet for utstedelse av et varesertifikat EUR.1 skal fylles ut av eksportøren i samsvar med det som kreves på baksiden av dokumentet. Eventuelle varebeskrivelser, produksjonsprosesser, materialforbruk, materialenes opprinnelsesstatus og opprinnelsesland samt verdier/priser mv må kunne dokumenteres. Eksportørens erklæring på baksiden må skrives under av firmaets ansvarshavende eller av en annen representant med ansvar/fullmakt knyttet til dette arbeidet. Ut fra varens sammensetning, dokumentasjon, mv. attesterer tollvesenet sertifikatet på grunnlag av firmaets underskrift på søknadsdelen og i sertifikatets rubrikk 12. Denne metoden kan i enkelte tilfelle være omstendelig og må uansett forventes å ta noe tid. Tollvesenet kan også forlange tilleggsdokumenter samt besiktigelse av produksjonsprosesser mv før attestasjon foretas.

Bruk av standarderklæringer

Som et alternativ til ovenstående metode, kan norske eksportører på baksiden av varesertifikatet (på søknadsdelen) under avsnittet ”BESKRIVER med dette de forhold som har gjort det mulig for varene å oppfylle disse vilkår”, avgi en standarderklæring om produksjonen mm. Eksportøren må imidlertid på ethvert tidspunkt straks kunne dokumentere erklæringens riktighet på tollvesenets forlangende.

Følgende standarderklæringer kan brukes i forbindelse med varesertifikat EUR.1 ved eksport av opprinnelsesprodukter fra Norge til Chile:

a. ”Varen(e) er fremstilt i sin helhet i Norge.”

Denne kan brukes for produkter fra primærnæringen (naturprodukter) eller andre produkter som utelukkende er fremstilt av materialer som er fremstilt i sin helhet.

b) ”Varen(e) er tilstrekkelig bearbeidet eller foredlet i Norge”

Denne kan brukes for produkter som har gjennomgått tilstrekkelig bearbeiding i tråd med kravene til bearbeidelse i henhold til prosesslista (listereglene) i avtalen.

c) ”Varen(e) gjenutføres fra Norge i uendret stand. Varen(e) har sin opprinnelse i (det land/område hvor varen hadde sin opprinnelse ved innførsel til Norge) ”

Denne erklæringen kan brukes ved re-eksport av produkter med opprinnelse i et av avtalelandene dersom varene ikke har gjennomgått tilstrekkelig bearbeiding eller foredling i Norge.

9.4 Utstedelse av fakturaerklæringer

En fakturaerklæring kan benyttes og utferdiges av enhver eksportør for en sending som inneholder opprinnelsesprodukter når den totale verdien ikke overstiger NOK 50.000 (tilsvarer 6.000 euro), jf artikkel 20 i Vedlegg I. En ”godkjent eksportør” iht bestemmelsene i artikkel 21 i Vedlegg I, kan utferdige en fakturaerklæring for opprinnelsesprodukter uten verdibegrensning. En eksportør som er autorisert av tollvesenet til såkalt ”godkjent eksportør for utferdigelse av opprinnelsesbevis” skal alltid nytte fakturaerklæringer innenfor denne avtalen, se etterfølgende avsnitt 9.5.

Ordlyden i en fakturaerklæringen er i avtalepartenes ulike språkversjoner og på engelsk gjengitt under Tillegg 4 til Vedlegg I. Erklæringen skal av eksportøren påføres fakturaen, følgeseddelen eller et annet handelsdokument som beskriver de aktuelle varer tilstrekkelig detaljert slik at de kan identifiseres. Eventuelle ikke-opprinnelsesprodukter i sendingen må tydelig merkes i fakturaen. En fakturaerklæring kan stemples, trykkes eller skrives (med skrivemaskin eller printer) på de nevnte

handelsdokumenter. Dersom fakturaerklæringen fylles ut for hånd, skal dette gjøres med blekk (ev. kulepenn) og med ”trykte” bokstaver.

En fakturaerklæring skal som hovedregel utferdiges i forbindelse med eksporten av opprinnelsesproduktene, eventuelt kan den utferdiges etter at eksporten har funnet sted.

Nevnte verdigrense på NOK 50.000 gjelder for den enkelte sending, mao. skal det utferdiges én fakturaerklæring for hver enkelt sending (når verdigrensen er overholdt).

En ”sending” er i artikkel 1 til Vedlegg I definert å være:

”produkter som enten er sendt samtidig fra en eksportør til en mottaker eller produkter omfattet av ett enkelt transportdokument omfattende forsendelsen fra eksportør til mottaker, eller i mangel av slikt transportdokument, av en enkelt faktura.”

Av dette følger eksempelvis at:

- i tilfeller der varer fra en eksportør til en mottaker er levert til en speditør i flere særskilt fakturerte partier, skal hvert vareparti ledsaget av en faktura anses å utgjøre en separat forsendelse som kan være dekket av en fakturaerklæring;
- ved postforsendelse av to eller flere pakker, i tilfeller der hver pakke er sendt med eget postfølgebrev (adressekort), skal hele varepartiet (alle pakkene) betraktes som en enkelt forsendelse hvis de er sendt etter samme bestilling og er dekket av en enkel faktura. Følgelig kan én fakturaerklæring bare benyttes dersom verdigrensen er oppfylt for hele varepartiet;
- en samling av forsendelser (samlesending) fra en speditør eller transportør til ulike mottakere i bestemmelseslandet ikke kan anses å være en enkelt forsendelse. Fakturaerklæring kan eventuelt utferdiges dersom verdigrensen for den enkelte varesending er overholdt.

Fakturaerklæringens ordlyd:

a) Fakturaerklæringen skal på norsk ha følgende tekst:

Eksportøren av produktene omfattet av dette dokument (tollmyndighetenes autorisasjonsnr. ¹⁾ erklærer at disse produktene, unntatt hvor annet er tydelig angitt, har ²⁾ preferanseopprinnelse.

(Sted, dato, navn på den som undertegner i blokkbokstaver og underskrift)

¹⁾ Når fakturaerklæring er utferdiget av ”godkjent eksportør”, må firmaets autorisasjonsnummer oppgis her; ellers skal feltet utelates eller stå åpent.

²⁾ Her oppgis varens opprinnelsesland, som i norsk versjon er: ”norsk” eller ”chilensk”, eventuelt ”islandsk” eller ”sveitsisk”.

b) Fakturaerklæringen skal på engelsk ha følgende tekst:

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No. ¹⁾ declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ²⁾ preferential origin.

(Sted, dato, navn på den som undertegner i blokkbokstaver og underskrift)

Følgende verdigrenser gjelder for sendinger omfattet av fakturaerklæringer, fra tidspunktet for Avtalens ikrafttredelse (1. desember 2004) og inntil videre:

Verdigrense for sendinger omfattet av fakturaerklæringer
50.000 NOK
6.000 EURO
6.300 USD
510.000 ISK
10.300 CHF
4.700.000 CLP

De verdigrenser som er fastsatt i en av de ovennevnte valutaer skal godtas av importlandet. Hvis varens verdi er fakturert eller deklartert i en annen valuta enn de som er nevnt ovenfor, skal det beløp som tilsvarer beløpet uttrykt i den importerende avtaleparts nasjonale valuta anvendes (dvs ved innførsel til Norge benyttes gitt verdigranse i NOK).

9.5 Godkjent eksportør

I samsvar med bestemmelsene i artikkel 21 nr. 1 i Vedlegg I kan en eksportør autoriseres av avtalepartens kompetente offentlige myndighet (i Norge er det tollvesenet). En eksportør som får autorisasjon betegnes som en "godkjent eksportør" og vedkommende kan utferdige fakturaerklæringer uten begrensning i verdien av opprinnelsesproduktene. En godkjent eksportør kan også fritas fra kravet om underskrift på fakturaerklæringer forutsatt at eksportøren har gitt myndighetene i eksportlandet en skriftlig garanti for at vedkommende påtar seg det fulle ansvar for slike fakturaerklæringer, jf. artikkel 20 nr. 5.

Autorisasjon kan gis til eksportører som har hyppig eksport av varer og som fyller de vilkår som ellers kreves for slik autorisasjon.

Norske eksportører som ønsker å bli autorisert under frihandelsavtalen EFTA/Chile kan søke regiontollstedet i den tollregion hvor de er hjemmehørende. Eksportøren må forplikte seg til å oppbevare en kopi av fakturaerklæringen sammen med alle bevis som dokumenterer varenes opprinnelsesstatus, i minst 3 år i tilfelle etterkontroll. Videre, må eksportøren godta enhver kontroll av regnskaper, produksjonsprosesser, mv, som tollvesenet finner nødvendig.

Den enkelte tollregion er med dette delegert ansvaret for vurdering av hvorvidt norske eksportører under denne frihandelsavtalen kan gis fritak fra å underskrive fakturaerklæringer for de berørte opprinnelsesprodukter. Direktoratet har for sitt vedkommende ingen merknader til at tillatelser allerede gitt til norske eksportører utvides til å omfatte også denne Avtalen. Regiontollstedet tildeler ved en eventuell autorisasjon den godkjente eksportøren et autorisasjonsnummer som eksportøren i det enkelte tilfelle skal påføre i teksten til fakturaerklæringen. Tildelt autorisasjonsnummer skal påføres i parentes i fakturaerklæringen på følgende måte:

Eksempel: (tollmyndighetenes autorisasjonsnummer) NO/04-368839564

Autorisasjonen kan når som helst trekkes tilbake av kompetente tollmyndigheter. Autorisasjonen skal trekkes tilbake dersom den godkjente eksportør ikke lenger oppfyller vilkårene eller kan gi de nødvendige garantier. For eksempel i tilfeller hvor det av ulike årsaker viser seg at eksportøren ikke kan dokumentere at eksporterte varer virkelig er opprinnelsesprodukter. Avhengig av

omstendighetene kan en gitt autorisasjon trekkes tilbake helt eller delvis, for en viss periode eller for alltid.

9.6 Gyldighetstid for opprinnelsesbevis

Artikkel 22 i Vedlegg I til avtalen fastsetter den generelle gyldighetstiden for opprinnelsesbevis til 10 måneder regnet fra utstedelsesdatoen til fremleggelsen av opprinnelsesbeviset for tollvesenet i innførselslandet. Dispensasjon fra denne bestemmelse er bl.a. gitt når de berørte produkter er *fremlagt for* tollmyndighetene i importlandet før utløpet av nevnte frist.

Varer som er ankommet hit til landet og som beror under tollvesenets kontroll, skal anses for å være *fremlagt for* tollvesenet. Dette innebærer at varer som er innlagt på tollager o.l. senest 10 måneder etter utstedelse av det opprinnelsesbevis som omfatter varene, ikke vil miste sin berettigelse til preferansetollbehandling selv om varene blir ”tatt ut av” tollageret og fortollet senere enn 10 måneder regnet fra opprinnelsesbevisets utstedelsesdato.

9.7 Oppbevaring av bevis og grunnlagsdokumenter

Enhver eksportør som utsteder eller foranlediger utferdiget et opprinnelsesbevis under denne Avtalen må kunne bevise at utstedelsen er korrekt innholdsmessig og reelt. Dette innebærer at eksportører må kunne dokumentere at de påførte opplysninger (antall varer, vareslag, mv) er korrekt samt at de produkter som er omfattet av utstedte opprinnelsesbeviset virkelig er ”opprinnelsesprodukter” i samsvar med regelverket i avtalens Vedlegg I. Tollmyndighetene kan på ethvert tidspunkt kontrollere riktigheten av de avgitte opprinnelsesbevis og grunnlagsdokumenter for slik utstedelse. Eksportører skal på tilsvarende måte også oppbevare kopi av eventuelle opprinnelsesbevis. Grunnlagsdokumenter/bevisdokumenter for utferdigelse av opprinnelsesbevis skal oppbevares av eksportøren i minst 3 år.

Grunnlagsdokumenter/bevisdokumenter kan eksempelvis være produksjonskalkyler, materialoversikter, materiell-/lagerregnskaper, leverandørbevis/-erklæringer, eksportfakturaer, importfakturaer, tollkvitteringer, opprinnelsesbevis for innførte varer, mv, jf eksempler gitt i artikkel 26 i Vedlegg I. For ”godkjente eksportører” gjelder samme betingelser. For at opprinnelsesbevis skal kunne utferdiges for varer som re-eksporteres uten bearbeidelse i Norge eller eventuelt for varer som her i landet bare har vært gjenstand for slike minimale behandlinger (utilstrekkelig bearbeidelse) som nevnt i artikkel 6 i Vedlegg I, må det foreligge en form for ”innførseloppinnelsesbevis” som grunnlag for denne utstedelsen. Slike ”inngående” opprinnelsesbevis må kunne fremlegges.

Det vises til artikkel 27 i Vedlegg I vedrørende eksportørens plikt til oppbevaring av opprinnelsesbevis og grunnlagsdokumenter.

9.8 Mangler og feil, mv.

Mangler og feil

Hvis et opprinnelsesbevis blir avvist av tollvesenet ved tollbehandlingen (fortollingen) pga. mangler eller feil, eller hvis importøren ikke er i stand til å fremlegge et tilfredsstillende opprinnelsesbevis, skal varene ikke innrømmes preferansetollbehandling. Blir det imidlertid innen 3 år etter fortollingen fremlagt tilfredsstillende opprinnelsesbevis for varene, kan preferansetollbehandling tilstås og omberegning foretas (jf gjeldende tolllovforskrift). Det er en forutsetning at krav om preferansetollbehandling er fremsatt ved fortollingen og at tollvesenet ikke har grunn til å tvile på at varene ville vært berettiget til slik tollbehandling hvis tilfredsstillende dokumentasjon hadde foreligget allerede på fortollingstidspunktet. Søknader om omberegning/refusjon av toll, vedlagt originale dokumenter, sendes berørt lokalt Regiontollsted.

Mistanke

Hvis tollvesenet ved tollbehandlingen har mistanke om at varene ikke fyller betingelsene for preferansetollbehandling, kan importøren pålegges å fremskaffe ytterligere dokumentasjon og opplysninger til støtte for kravet. Tollvesenet skal i slike tilfelle gjøre en påtegning på Enhetsdokumentet om det forhold som har vakt mistanken, slik at preferansetollbehandling ikke blir innrømmet før saken er nærmere undersøkt. Den samme praksis skal også følges i tilsvarende tilfeller hvor opprinnelsesdokumentasjon ikke foreligger ved tollbehandlingen.

Verifikasjoner

Hvis tollvesenet finner det nødvendig å foreta undersøkelser direkte hos den utenlandske produsent eller eksportør eller ønsker å innhente ytterligere opplysninger fra utlandet (verifiseringer), jf artikkel 31 i Vedlegg I, må forholdet tas opp via direktoratet, Prosedyre- og Kontrollavdelingen, for videre behandling (verifikasjonsanmodninger til utlandet). Tollregionen må oppgi hvorfor etterkontroll i utlandet ønskes og sende inn til direktoratet de berørte opprinnelsesbevis og andre aktuelle importdokumenter. Importøren har i slike tilfelle krav på å få varene utlevert mot å stille sikkerhet for toll og avgifter. Som sikkerhet kan vanligvis godtas den generelle kredittordning for toll og avgifter, eventuelt kontant betaling av toll og avgifter.

10. VERDIGRENSER FOR SMÅSENDINGER/REISENDES BAGASJE

For følgende varer med opprinnelse i Chile eller i et EFTA-land kan preferansetollbehandling tilstås **uten** fremleggelse av et normalt opprinnelsesbevis som omtalt foran:

1. Varer (opprinnelsesprodukter) som utgjør del av reisendes personlige bagasje, forutsatt at verdien ikke overstiger fastsatt beløpsgrense - NOK 10.000.
2. Varer (opprinnelsesprodukter) i "småsendinger" fra privatperson til privatperson, forutsatt at verdien ikke overstiger fastsatt beløpsgrense - NOK 4.100.

Følgende verdigrenser gjelder fra avtalens ikrafttredelse (1. desember 2004) og inntil videre:

Land (myntenhet)	Småsendinger fra privatperson til privatperson	Reisendes personlige bagasje
Chile (pesos)	400.000 CLP	940.000 CLP
Norge (kroner)	4.100 NOK	10.000 NOK
Island (kroner)	43.000 ISK	100.000 ISK
Sveits/Liechtenstein (franc)	900 CHF	2.100 CHF
USA (dollar)	530 USD	1.250 USD
EU (euro)	500 EUR	1.200 EUR

De verdigrenser som er fastsatt i en av de ovennevnte valutaer skal godtas av importlandet. Hvis varens verdi er fakturert eller deklartert i en annen valuta enn de som er nevnt ovenfor, skal det beløp som tilsvarer beløpet uttrykt i den importerende avtaleparts nasjonale valuta anvendes (dvs ved innførsel til Norge benyttes gitt verdigrense i NOK).

Disse bestemmelser skal bare anvendes for varer som ikke har handelsmessig karakter. Dvs at varene skal være bestemt for varemottakeren eller den reisende selv eller for den nærmeste familie. Varenes antall og art er også av betydning for tollvesenets bedømming av varenes handelsmessige

karakter. Det skal avgis en forenklet erklæring om opprinnelsen. Dette er en forenklet erklæring som enten kan avgis skriftlig av eksportøren (f.eks. på posttolldeklarasjonen CN22/CN23 eller på et papir vedheftet denne) eller muntlig av importøren. Det viktigste er at tollvesenet ut fra produksjonsmerker ol. ikke har grunn til å betvile riktigheten av erklæringen, dvs varenes berettigelse til preferansetollbehandling.

11. TOLLDEKLARERINGS

11.1 Ny landgruppe i TVINN

Preferansetollsats for innførsel av varer med opprinnelse i Chile er innlagt i tollvesenets elektroniske deklarasjons-/ fortollingssystem – TVINN.

På bakgrunn av denne frihandelsavtalen inngått mellom EFTA-landene og Chile samt den bilaterale avtalen mellom Norge og Chile, er **TCL** opprettet som ny landgruppe i TVINN.

11.2 Utfylling av Enhetsdokumentet ved innførsel

For å oppnå preferansetollbehandling er det nødvendig å fremsette krav om dette i rubrikk 36 på Enhetsdokumentet (innførselsdeklarasjonen) ved tollbehandlingen/fortollingen. Nevnte rubrikk skal alltid fylles ut og besvares for alle slags sendinger. Dersom varene er berettiget til preferansetollbehandling, må krav om dette settes frem på Enhetsdokumentet selv om opprinnelsesdokumentasjon ikke foreligger på fortollingstidspunktet.

Koder som skal anføres i rubrikk 36 på Enhetsdokumentet er følgende:

- ”P”: for opprinnelsesprodukter i henhold til Avtalen mellom EFTA-landene og Chile, hvor opprinnelsesbevis foreligger på fortollingstidspunktet;
- ”N”: hvis varene ikke er berettiget til preferansetollbehandling;
- ”J”: hvis varene er berettiget til preferansetollbehandling, men opprinnelsesbevis ikke foreligger på fortollingstidspunktet.

Dersom krav om preferansetollbehandling fremsettes og tilfredsstillende opprinnelsesbevis for de aktuelle varene allerede foreligger ved fortollingen, kan preferansetollbehandling i samsvar med tolltariffens preferansetollsats for Chile deklarerer og innrømmes. Koden som skal nyttes i rubrikk 36 er ”P”.

Ved innførsel av varer med opprinnelse i Chile skal landkoden som benyttes i Enhetsdokumentets rubrikk 34a være ”CL”.

Dersom krav om preferansetollbehandling fremsettes og tilfredsstillende opprinnelsesbevis for de aktuelle varene ikke foreligger ved fortollingen av dem, må ordinær toll beregnes/deklarerer. Krav om preferansetollbehandling for varer fra Chile deklarerer i slike tilfeller med kode ”J” i rubrikk 36 i Enhetsdokumentet. Når slikt krav er fremsatt ved fortollingen, kan søknad om preferansetollbehandling (omberegning), vedlagt tilfredsstillende opprinnelsesbevis, fremmes innen 3 år etter fortollingstidspunktet, jf. tolløvforskriften punkt 5.2.2.

For deklarerer/beregning av preferansetollsats kreves at vareeieren/deklaranten besitter originalt og gyldig opprinnelsesbevis omfattende de aktuelle varer. I Enhetsdokumentets rubrikk 44 skal alltid oppgis hvilke type opprinnelsesbevis som er grunnlaget for preferansetollbehandlingen, samt

opprinnelsesbevisets nummer (f.eks. "fakturaerklæring. nr. 113258/2002"). NB! Referansekode **SER** må benyttes.

Ved deklarerer i tollvesenets elektroniske deklarasjonssystem TVINN plikter importøren å oppbevare opprinnelsesbevis og andre grunnlagsdokumenter i original i minst 10 år etter fortollingen, jfr. tollovsforskriften avsnitt 6.4. For kontroll av korrekt tolldeklarerer og beregning av toll kan tollvesenet på ethvert tidspunkt be om at berørte opprinnelsesbevis blir fremlagt/forevist i original.

11.3 Utfylling av Enhetsdokumentet ved utførsel

1. Ved utførsel av varer til Chile vil bestemmelsene som regulerer forbud mot tollrestitusjon (drawback) ikke være gjeldende før 5 år etter Avtalens ikrafttredelse. I denne perioden kreves det **ikke** avgitt noen spesiell påtegning i rubrikk 44 på Enhetsdokumentet (utførselsdeklarasjonen) ("opprinnelsesbevis verken er eller vil bli utstedt for varene"), ved utførsel av varer fra Norge til Chile.

2. Det vil si først fra 1. desember 2009 vil det ved utførsel av varer til Chile være forbud mot drawback/tollrestitusjon når et opprinnelsesbevis blir utstedt. For å lette søknadsprosedyren i forbindelse med eventuelle søknader om drawback/tollrestitusjon i tilfeller hvor eksportøren velger å ikke utferdige opprinnelsesbevis for eksportvaren, skal det i rubrikk 44 på Enhetsdokumentet gis følgende påtegning: "Opprinnelsesbevis verken er eller vil bli utstedt for varene."

12. VARER DISPONERT OVER UTEN TOLLVESENETS MELLOMKOMST

Varesendinger som ved innførsel til Norge, eventuelt etter godsregistrering, transittering eller forpassing, blir disponert over eller stilt til rådighet for varemottaker uten tollvesenets mellomkomst (tillatelse) i strid med gjeldende bestemmelser om innførsel, transittering/forpassing, godsregistrering, tollagring og utlevering av varer, og som derfor senere blir fortollet i samsvar med reglene i tolloven §§ 32, 56 eller 57, skal normalt ikke gis preferansetollbehandling selv om tilfredsstillende opprinnelsesbevis blir fremlagt. Begrunnelsen for dette er at tollvesenet i slike tilfeller ikke har hatt noen faktisk eller fysisk mulighet til å foreta kontroll med henblikk på opprinnelsen idet varene allerede kan være tatt i bruk, være videresolgt eller konsumert/forbrukt. Tollregionen kan imidlertid ut fra gitt delegering og gjeldende retningslinjer etter vurdering i konkrete enkeltilfeller innrømme preferansetollbehandling dersom tollvesenet ikke har grunn til å betvile varenes opprinnelsesstatus og berettigelse til preferansetollbehandling.

13. STRAFFEBESTEMMELSER - TOLLOVEN

Etter tolloven § 64 er det straffbart å legge frem, utstede eller foranledige utstedt uriktig opprinnelsesbevis eller legitimasjonsdokument. For at straff skal kunne komme til anvendelse, kreves det at vedkommende visste eller burde forstått at dokumentet var uriktig. Anmeldelse blir på vanlig måte å sende politiet såfremt det må antas at det foreligger straffbart forhold

fra den som legger frem et uriktig opprinnelsesdokument eller legitimasjonsdokument;
eller

fra den som utsteder eller foranlediger utstedt slike dokumenter som er bestemt å tjene som bevis ved tollekspedisjon i et annet land.

Gjenpart av eventuelle slike anmeldelser sendes direktoratet, ved Prosedyre- og kontrollavdelingen. Videre, uavhengig av om vedkommende importør eller eksportør i Norge blir å straffe eller ikke, kan produsent eller andre som i utlandet har avgitt et uriktig opprinnelsesdokument straffes etter nasjonal lovgivning, jf artikkel 34 i Vedlegg I.

I tilknytning til foranstående vises til §§ 8, 17, 32, 56 , 57 og 64 i lov av 10. juni 1966 om toll med senere endringer (tolloven).

Oslo, 30. november 2004

Per Eirik Ask Johannessen
underdirektør

Sjur Klætte
rådgiver